

her var en af Formerne, hvorpaa Samfundet kunde yde Understøttelse til Borgerne og deres Formaal, nemlig at Borgerne selv tog fat og søgte at løse Opgaven, og naar denne saa oversteg deres Kræfter, skulde Staten træde støttende til.

Spørgsmaalet om Forsikring mod Arbejdsløshed eller om Understøttelse af dem, der bleve arbejdsløse og derved kom til at lide Nød, har staaet paa Dagsordenen overalt i hele den civiliserede Verden, og det er nu trængt saa stærkt i Forgrunden, at f. Eks. det tyske Riges Indenrigsminister sidste Sommer fandt Anledning til at lade en højtstaaende Embedsmand overvære de tyske Fagforeningers Kongresforhandlinger i Stuttgart og indgive Beretning om Forhandlingerne vedrørende Spørgsmaalet om arbejdsløses Understøttelse. At den württembergske Regering og Stuttgarts Kommune som det Sted, hvor Kongressen holdtes, ogsaa sendte Repræsentanter, er maaske lidt mere naturligt, naar man ved, at de sydtyske Byer og Lande synes med nogen Opmærksomhed og Sympati at følge Arbejdernes Bestræbelser for ved deres Organisationer at skaffe sig en nogenlunde betrygget Stilling. Men at det tyske Riges Indenrigsminister sendte Dr. Hölzer fra Berlin med den specielle Opgave at faa et Indtryk af, hvorledes Arbejderne og deres Repræsentanter opfattede denne Sag, og hvorledes de mente, den skulde ordnes, synes jeg, er et betydende Fingerpeg i Retning af, at man omkring i det store Europa begynder at føle sin Pligt ogsaa over for dette Spørgsmaal. Der har ogsaa været gjort og gøres den Dag i Dag Forsøg paa at løse dette Problem, og der foreligger derom en rig Litteratur, som navnlig i de sidste Aar har taget stærk Fart. Stillingen er saaledes ikke den, at man staaar fuldstændig paa bar Bund. Man har allerede forsøgt at løse Spørgsmaalet i samme Retning, som man herhjemme har været tilbøjelig til at paapege, nemlig kommunevis. I Svejs er der gjort ikke mindre end 3 Forsøg, byggede paa tre forskellige Principper. Man har forsøgt en frivillig Forsikring saaledes, at de paagældende oprettede en Slags Forsikringskasse. Det skete særlig i Bern, og man kalder dette Forsøg „Bernersforsøget“, selv om det maaske ogsaa er forsøgt andre Steder. De, der forsikrede sig, fik Tilskud af Kommunen. Men da Forslaget var bygget paa frivillig Forsikring af den enkelte og uden Hensyn til de Fag, de tilhørte, viste det sig hurtigt, dels, at der ikke kom ret mange, og dels, at de

fleste af dem, der forsikrede sig, havde Udsigt til at blive arbejdsløse. Den Understøttelse, de kunde faa ved simpelthen at faa deres egne Penge tilbage plus Kommunens Tilskud, blev altsaa overordentlig ringe, og Forslaget strandede. Saa har man gjort Forsøg i St. Gallen med tvungen Forsikring ogsaa tilvejebragt af det offentlige, men saaledes, at man paalægger Arbejderne i en hel Del Virksomheder at forsikre sig mod Arbejdsløshed imod, at der ogsaa blev ydet Bidrag af Kommunen, af Kantonet og af Forbundsraadet. Men heller ikke dette Forslag førte til Maalet, idet en stor Del af de Arbejdere, som bleve tvungne til at forsikre sig, ingen Udsigt havde til at blive arbejdsløse, og da de ikke selv administrerede Kassen, heller ikke havde Adgang til at kontrolere, hvorledes den blev forvaltet, og endvidere ogsaa fordi Forsikringen kun omfattede een By, altsaa en ganske bestemt Kreds, saa at der var megen Udsigt til, at der vilde strømme Arbejdere til for at finde Beskæftigelse der, og for, naar de bleve arbejdsløse, at faa Understøttelse. Dette er ikke særlig formaalstjenligt for Arbejderne, idet Arbejdsklassen er i høj Grad interesseret i, at Forholdene ordnes saaledes, at Arbejdskraften fordeles saa meget som muligt. Det er netop det, Forslagstillerne tage Sigte paa i det Forslag, vi have tilladt os at fremsætte, og som jeg om et Øjeblik skal omtale nærmere. I Basel har man optaget St. Gallen-Forslaget og føjet et Led til, nemlig det, at ogsaa Arbejdsgiverne skulle yde en Præmie, og Resten skulde betales som et Tilskud af Kommunen, Kantonet og Forbundsraadet. Men her stødte Tanken paa Modstand fra Arbejdsgiverne, der ikke vilde betale, idet de mente, at det var urigtigt, at de skulde yde Bidrag til de arbejdsløses Kasse. Det er de tre Principper, som have været forsøgte i Praxis, og hvoraf intet har slaaet an eller har vakt fuldstændig Tilfredshed.

Der gøres i disse Aar et Forsøg i Belgien, paa en vis Maade bygget paa samme Princip, nemlig et lokalt Princip, idet Byen Gent med Forstæder har nedsat en Art Kommission eller et Slags Raad, om man vil, og har givet det nogle Penge at raade over. Disse Penge skulde Raadet saa fordele til de Arbejderorganisationer, som understøtte deres arbejdsløse, fordele dem i et vist Forhold i saa stor Udstrækning, som Pengene slaa til. Der er begyndt med 10,000 Frcs. pr. Aar i 3 Aar, og man har ment at kunne yde Organisa-